

— BLIJF MET ONS! —

Het was Oudejaarsdag, bijna kan ik schrijven: het was Oudejaarsdag geweest. Ik had tot heden hard gearbeid, maar een glinsterend roode zonnestraal had zich een weg weten te banen door de opening tusschen de gordijnen voor het raam van mijn werkkamer, en, éénmaal binnen, boorde zij dartel door de zwevende stofjes heen, glipte over mijn schouder, en wierp zulk een waas van purper en zilver dooreen op mijn papier, dat ik de pen neerwierp, opstond, mijn stoel bij het venster opzocht, en na mij neergezet te hebben, naar buiten staarde.

't Was winter buiten. Niet zoo'n vreemde winter, waarin ge op den zooveelsten December nog een paar ontloken roode rozen uit uw tuin aan eene uwer vriendinnen zendt, omdat zij u verleden week niet gelooven wilde, toen gij beweerdet, dat zelfs bij dit weer ook de knoppen van de roode rozen nog wel uitkomen konden. Neen, 't was wezenlijk winter daarbuiten. Kaal en dor verhieven zich de knoestige, hooge boomstammen, en waar ook maar een vlakje gevonden werd, hoe klein ook, dat niet geheel verticaal kon heeten, had de wintervorst zijn laagje of vlokje sneeuw neergeworpen. Daar beneden lag ze heel hoog over den geheelen vloer van het woud, en zóó glinsterend wit, dat de gloeiende purperbron ginds in het Westen er slechts een tint op werpen kon. Vruchteloos deed het kreupelbosch hier en daar zijn best om zich tegen den blauwen hemel en de ondergaande zon af te teekenen; dat dorre takkengeramte, de enkele kronkelend gele blaren vermochten slechts dat kleurenspeel daar achter even te breken, om er wat zwart en geel en bruin in te mengen, maar overigens was alles wit en koud en dor, en daarover wierp de ondergaande zon haar vonken en daaraan huwde zich het blauw van de lucht, al weigerde het ook, er in te versmelten.

Tot over de ooren in zijn kraag gedoken, de verstijfde handen in de zakken van zijn niet al te wijde winterjas geborgen, de schouders hoog opgetrokken, waadde de oude dorpsscheper door de sneeuw, maar al liep hij zelf, alsof deze laatste gang, het oude jaar uit, het nieuwe in, hem moeite kostte, toch scheen zijn nog meer bejaarde levensgezellin, die met gebogen rug naast hem ging, nog krachtigen steun aan zijn arm te vinden, want zij drong er tegen aan, en klemde er zich aan vast, alsof het haar goed deed en of het haar hielp. Die arme oudjes! Hun eenige zoon, hun kostwinner, hadden ze in het begin van het jaar verloren, en 't was louter barmhartigheid geweest, dat de boeren den ouden man de dorpswoning, vier muren met een dak er boven, hadden gegund, en hem dorpsscheper hadden gemaakt.

Een oogenblik boeide mij de schoonheid van dat winter-panorama; maar bij den aanblik van Doris, den herder, zijn oudje aan den arm, bij de herinnering aan wat de arme lieden hadden moeten doormaken in dat jaar, bij de overtuiging, hoe zwaar ze moesten voortstropelen door de dikke sneeuwlaag, bij dat staren op al dat glinsterend wit, doorspetterd van robijnen, die het al meer intens purper van de ondergaande zon er op strooide, kon ik geen vrede meer vinden bij dat zich meer verdiepende blauw daarboven; en de strijd in mij, om het verhevene in de natuur beneden en het lieflijke van daarboven met al de moeite en smarten van het menschenleven daaronder en daartusschen als „der dritte im Bunde” met elkaar te doen harmonieeren, stemde mij tot droeve onverschilligheid. Jawel, de hemel, zoo effen en zoo blauw, en de zon, zóó louter purper van liefde en warmte en gloed, maar hier beneden, ja, het verheven schoon, maar van koude en dorheid en armoede, en het arme menschenhart vol van zijn smart, en de menschenrug, gebogen onder den last van zorg en leed. Was het niet, of daar een

stem, als uit die natuur en dat menschenhart, ook uit mijn ziel, opberstte tegen dat blauw en dat purper, een stem, als de enkele, bittere vrucht van alle teleurstellingen en worstelingen en tranen, een stem, die daar klaagde: „Zou God het weten en zou er wetenschap zijn bij den Allerhoogste?”

Mijn gemoed was vol, ook bij de herinnering aan het eigen jaar, dat mij niet anders toescheen dan een nutteloos zwoegen en worstelen en lijden, en ik besloot erkenning van mijn gelijk te zoeken bij lieden, die voor het minst even somber moesten gestemd zijn als ik. Ik stond op, nam mijn stok en ging de trap af, Doris tegemoet.

„Genavond, Doris! . . . Genavond, moederke! . . . Hoe gaat het er mee tegenwoordig? 't Is maar 'n zware gang voor je, dien laatsten van het jaar!”

„Ja, meneertje, zeg dat wel! 'n zware gang!” en onder die woorden was het hem gelukt, de beverige hand aan en van z'n hoed te brengen, en nu stak hij mij die zóó trouwhartig toe, alsof hij zeggen wilde: „Jij bent ziek en je komt bij mij om beterschap, en die zul je hebben, of ik moest de scheper van het dorp niet meer zijn!”

„'n Zware gang, die laatste, meneertje! Dat verzeker ik je, als 'n mensch ziet op wat hij had moeten wezen en had moeten doen, en zich herinnert, wat hij geweest is en gedaan heeft, en dat onze trouwe God dan nóg hem draagt en leidt en voedt, en hem geeft, wat hij noodig heeft voor tijd en eeuwigheid, tot Zijn eigen lieven Zoon toe, en voor hem zorgen wil, nog beter dan ik voor mijn schaapjes, al ben ik nog de slechtste herder niet, zou ik zeggen, en al hebben die onnoozele wezens geen enkele zonde op hun geweten, zie, meneertje, als 'n mensch daaraan denkt, dan is 't een zware gang, die laatste gang! Ik stond daar straks bij het graf van onzen Cornelis — meneer heeft hem wel gekend — en ik dacht: wat is God toch goed voor je geweest, m'n jongen, dat Hij je zóó vroeg en zóó veilig en zóó warm heeft toegedekt voor de kou en de moeite en het verdriet hier beneden, 'k zal maar zeggen, net als het zaad op het veld en het sap in de takken, om straks, als de lente komt, hem wakker te maken, veel heerlijker en beter dan toen hij slapen ging. En als 'n mensch dat nóg niet gelooven wil, doet Hij Zijn zon een flinke straal van purper over die sneeuw en die boomen en die graven werpen en dat is immers liefde, zuivere liefde!”

„'n Zware gang, meneertje, zóó zwaar, dat ik riep: „Heer, blijf bij ons, want het is nu avond en de dag is gedaald!” want zie, ik dacht, dat we langzamerhand ouder en de krachten minder worden, en dat de zorgen en de moeite en de plichten dezelfde bleven, en ik dacht: „scheen er nu ook maar eens zoo'n zonnestraaltje van mijn God in den winter daarbinnen!” En dáár zag ik mijn goede, trouwe Martje aanstropelen en ze zei: „'t Is je laatste gang, Cornelis, en ik dacht zoo: die meesten we samen doen en daarom ging ik je tegen.” Ik dacht zoo in mezelf: „Zou dát het zonnestraaltje zijn, waarom ik gebeden heb?” Doch 't was mis! Maar toen ik haar zóó zei, wat ik dacht en dat ik tegen de toekomst opzag, toen zei ze: „Vaderke, hoe heb ik het nou? Moet God ons dan telkens weer antwoord geven op dezelfde vragen? Geloof je Hem dan niet meer? Daar staat immers geschreven” — en zie je, daar houdt mijn Martje het maar bij, meneer — „'t zal geschieden ten tijde des avonds, dat het licht wezen zal!” Zie naar je schapen, Marten, die voor morgen ook nog op jou rekenen en zou jij beter herder voor ze zijn dan de goede Herder voor de Zijne?”

„Zie je, meneertje, dat was mijn zonnestraaltje, zóó vol purper en glans, dat, je kunt het mij wel aanzien, mij nog in de oogen schemert. En nou, genavond, meneer, en 'n gezegend uiteinde!”

P. J. K.

